

Egry Gábor (Politikatörténeti Intézet)

Hová lettek az erdélyiek? Az „erdélyiség” mint identitás változásai 1938–1948

A magyar és román nemzeti, valamint egymáshoz is viszonyuló erdélyiség diskurzusok már a 19. század óta tetten érhetőek. Ezeket hol felerősítette, hol gyengítette az egyéni találkozások és az ezek révén formált távolság és közelség dinamikája. Az I. világháborút követően Bukarest, Kolozsvár és Budapest háromszögében ez a folyamat még fel is erősödött. Az 1930-as évekre nemzeti és regionális identitások dinamikus rendszere kínált azonosulási lehetőséget, és ez a mindennapokban is világosan tetten érhető volt. Előadásom azt mutatja be, hogy a királyi diktatúra, majd az uralomváltások következtében az erősödő állami paranoia, ellenőrzési törekvések, a menekülthullámok és a nemzetiségi politikák hatására milyen módon változott meg mind az erdélyiség diskurzusa, mind annak mindennapi megjelenése. Az erősödő polarizáció, a háborús megpróbáltatások távolabbra sodorták egymástól a regionális eliteket, a kommunista párt hatalomátvétele pedig a közös magyar–román társadalmi teret éltető középosztályt is háttérbe szorította.